

63. TIÊU KINH MĀLUṄKYA (*Cūlamāluṅkya Sutta*)¹

122. Như vậy tôi nghe.

Một thời, Thế Tôn trú ở Sāvatti, Jetavana, tại tinh xá ông Anāthapiṇḍika. Rồi Tôn giả Māluṅkyaputta, trong khi độc trú tịnh cư, khởi lên sự suy tư như sau: “Có một số vấn đề này, Thế Tôn không trả lời, bỏ một bên, loại bỏ ra: ‘Thế giới là thường còn hay thế giới là vô thường; thế giới là hữu biên hay thế giới là vô biên; sinh mạng này và thân này là một hay sinh mạng này và thân này là khác; Như Lai có tồn tại sau khi chết hay Như Lai không có tồn tại sau khi chết; Như Lai có tồn tại và không có tồn tại sau khi chết hay Như Lai không có tồn tại và không tồn tại sau khi chết.’ Thế Tôn không trả lời cho ta những vấn đề ấy. Vì Thế Tôn không trả lời cho ta những vấn đề ấy, nên ta không được hài lòng, không được thỏa mãn. Vậy ta hãy đi đến Thế Tôn và sẽ hỏi ý nghĩa này. Nếu Thế Tôn trả lời cho ta: ‘Thế giới là thường còn hay thế giới là vô thường; thế giới là hữu biên hay thế giới là vô biên; sinh mạng này và thân này là một hay sinh mạng này và thân này là khác; Như Lai có tồn tại sau khi chết hay Như Lai không có tồn tại sau khi chết; Như Lai có tồn tại và không có tồn tại sau khi chết hay Như Lai không có tồn tại và không tồn tại sau khi chết’, thời ta sẽ sống Phạm hạnh dưới [sự chỉ dẫn của] Thế Tôn. Còn nếu Thế Tôn không trả lời cho ta: ‘Thế giới là thường còn, thế giới là vô thường... (như trên)... Như Lai không có tồn tại và không tồn tại sau khi chết’, thời ta sẽ từ bỏ học pháp và hoàn tục.”

123. Rồi Tôn giả Māluṅkyaputta vào buổi chiều, từ thiền tịnh đứng dậy, đi đến Thế Tôn; sau khi đến, đánh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xuống một bên, Tôn giả Māluṅkyaputta bạch Thế Tôn:

124. – Ở đây, bạch Thế Tôn, trong khi độc trú tịnh cư, con khởi lên ý nghĩ như sau: “Có một số vấn đề này, Thế Tôn không trả lời, bỏ một bên, loại bỏ ra: ‘Thế giới là thường còn hay thế giới là vô thường... (như trên)... Như Lai không có tồn tại và không tồn tại sau khi chết.’ Thế Tôn không trả lời cho ta những vấn đề ấy. Vì Thế Tôn không trả lời cho ta những vấn đề ấy, nên ta không được hài lòng, không được thỏa mãn. Vậy ta hãy đi đến Thế Tôn và sẽ hỏi ý nghĩa này. Nếu Thế Tôn trả lời cho ta: ‘Thế giới là thường còn hay thế giới là vô

¹ Kinh tương đương trong bộ *Trung A-hàm kinh* là *Tiền dụ kinh* 箭喻經 (T.01. 0026.221. 0804a21). Tham chiếu: *Tiền dụ kinh* 箭喻經 (T.01. 0094. 0917b13); *Đại trí độ luận* 大智度論 (T.25. 1509.15. 0170a08).

thường... (như trên)... Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết’, thời ta sẽ sống Phạm hạnh dưới [sự chỉ dẫn của] Thế Tôn. Còn nếu Thế Tôn không trả lời cho ta: ‘Thế giới là thường còn hay thế giới là vô thường... (như trên)... Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết’, thời ta sẽ từ bỏ học pháp và hoàn tục.” Nếu Thế Tôn biết: “Thế giới là thường còn”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Thế giới là thường còn.” Nếu Thế Tôn biết: “Thế giới là vô thường”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Thế giới là vô thường.” Nếu Thế Tôn không biết: “Thế giới là thường còn” hay “Thế giới là vô thường”, thời không biết, không thấy, hãy thẳng thắn trả lời: “Ta không biết, Ta không thấy.” Nếu Thế Tôn biết: “Thế giới là hữu biên”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Thế giới là hữu biên.” Nếu Thế Tôn biết: “Thế giới là vô biên”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Thế giới là vô biên.” Nếu Thế Tôn không biết: “Thế giới là hữu biên” hay “Thế giới là vô biên”, thời không biết, không thấy, hãy thẳng thắn trả lời: “Ta không biết, Ta không thấy.” Nếu Thế Tôn biết: “Sinh mạng này và thân này là một”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Sinh mạng này và thân này là một.” Nếu Thế Tôn biết: “Sinh mạng này và thân này là khác”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Sinh mạng này và thân này là khác.” Nếu Thế Tôn không biết: “Sinh mạng này và thân này là một” hay “Sinh mạng này và thân này là khác”, thời không biết, không thấy, hãy thẳng thắn trả lời: “Ta không biết, Ta không thấy.” Nếu Thế Tôn biết: “Như Lai có tồn tại sau khi chết”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Như Lai có tồn tại sau khi chết.” Nếu Thế Tôn biết: “Như Lai không có tồn tại sau khi chết”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Như Lai không có tồn tại sau khi chết.” Nếu Thế Tôn không biết: “Như Lai có tồn tại sau khi chết”, hay “Như Lai không có tồn tại sau khi chết”, thời không biết, không thấy, hãy thẳng thắn trả lời: “Ta không biết, Ta không thấy.” Nếu Thế Tôn biết: “Như Lai có tồn tại và không tồn tại sau khi chết”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Như Lai có tồn tại và không tồn tại sau khi chết.” Nếu Thế Tôn biết: “Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết”, Thế Tôn hãy trả lời cho con: “Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết.” Nếu Thế Tôn không biết: “Như Lai có tồn tại và không tồn tại sau khi chết”, hay “Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết”, thời không biết, không thấy, hãy thẳng thắn trả lời: “Ta không biết, Ta không thấy.”

125. – Nay Mālunkyaputta, Ta có nói với ông: “Nay Mālunkyaputta, hãy đến và sống Phạm hạnh theo Ta, Ta sẽ trả lời cho ông: ‘Thế giới là thường còn’ hay ‘Thế giới là vô thường’... (như trên)... ‘Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết’ không?”

– Thừa không, bạch Thế Tôn.

– Hay ông có nói với Ta như sau: “Bạch Thế Tôn, con sẽ sống Phạm hạnh theo Thế Tôn, nếu Thế Tôn sẽ trả lời cho con: ‘Thế giới là thường còn’ hay ‘Thế giới là vô thường’... (như trên)... ‘Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết’?”

– Thừa không, bạch Thế Tôn.

– Như vậy, này Māluṅkyaputta, Ta không nói với ông: “Này Māluṅkyaputta, hãy đến và sống Phạm hạnh theo Ta và Ta sẽ trả lời cho ông: ‘Thế giới là thường còn’ hay ‘Thế giới là vô thường’... (như trên)... ‘Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết’”, và ông cũng không nói với Ta: “Bạch Thế Tôn, con sẽ sống Phạm hạnh theo Thế Tôn nếu Thế Tôn sẽ trả lời cho con: ‘Thế giới là thường còn’ hay ‘Thế giới là vô thường’... (như trên)... ‘Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết.’” Sự tình là như vậy, thời này kẻ ngu kia, ông là ai và ông phủ nhận cái gì?²

126. Này Māluṅkyaputta, nếu có ai nói như sau: “Ta sẽ không sống Phạm hạnh theo Thế Tôn khi nào Thế Tôn không trả lời cho ta ‘Thế giới là thường còn’ hay ‘Thế giới là vô thường... (như trên)... ‘Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết’”, thời này Māluṅkyaputta, người ấy sẽ chết [và] vẫn không được Như Lai trả lời. Này Māluṅkyaputta, ví như một người bị mũi tên bắn, mũi tên được tẩm thuốc độc rất dày. Bạn bè và bà con huyết thống của người ấy mời một vị y sĩ khoa mổ xẻ đến săn sóc. Nhưng người ấy lại nói: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết được người đã bắn tôi thuộc dòng Hoàng tộc, hay Bà-la-môn, hay buôn bán, hay người làm công.” Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết được người đã bắn tôi tên là gì, tộc tánh là gì.” Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết được người đã bắn tôi là cao hay thấp, hay người bậc trung.” Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết được người đã bắn tôi là da đen, da sẫm hay da vàng.” Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết được người đã bắn tôi thuộc làng nào, thuộc thị trấn nào, thuộc thành phố nào.” Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết cái cung mà tôi bị bắn, cái cung ấy thuộc loại cung thông thường (*cāpa*)³ hay loại cung nỏ (*kodaṇḍa*).”⁴ Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết được dây cung mà tôi bị bắn, dây cung ấy làm bằng dây leo, hay cây lau, hay một thứ gân, hay một thứ dây gai, hay một thứ cây có nhựa (*khīrapañṇī*).” Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết cái tên mà tôi bị bắn, cái tên ấy thuộc một loại cây lau này (*gaccha*) hay cây lau khác (*ropima*).” Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết cái tên mà tôi bị bắn, mũi tên ấy có kết lông gì, hoặc lông con kên, hoặc lông con cò, hoặc lông con ó, hoặc lông con công, hoặc lông một loại kết (*sithilahanu*).”⁵ Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa

² *Ko santo kam paccācikkhasi?* Có nghĩa: “Ông là ai, ông phủ nhận điều gì?” Xem *D. III. 3.*

³ *M. II. 216, 256.*

⁴ Đồng nghĩa với *cāpa*.

⁵ Ở đây chỉ cho một loại chim đặc biệt.

biết cái tên mà tôi bị bắn, cái tên ấy được cuốn (*parikkhitta*) bởi loại gân nào, hoặc là gân bò cái, hoặc là gân trâu, hoặc là gân nai, hoặc là gân lừa.”⁶ Người ấy có thể nói như sau: “Tôi sẽ không rút mũi tên này ra khi nào tôi chưa biết cái tên mà tôi bị bắn, cái tên ấy thuộc loại tên nhọn (*khurappa*), hay thuộc loại tên móc (*vekaṇḍa*), hay thuộc loại tên như đầu sào (*nārāca*), hay thuộc loại tên như răng bò (*vacchadanta*), hay thuộc loại tên như kềm gai (*karavīrapatta*).”

Này Mālunḅyaputta, người ấy sẽ chết và vẫn không được biết gì. Cũng vậy, này Mālunḅyaputta, ai nói như sau: “Ta sẽ sống Phạm hạnh theo Thế Tôn khi nào Thế Tôn trả lời cho ta: ‘Thế giới là thường còn’ hay ‘thế giới là vô thường... (như trên)... ‘Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết’”, thời này Mālunḅyaputta, người ấy sẽ chết [và] vẫn không được Như Lai trả lời.

127. – Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Thế giới là thường còn.” Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Thế giới là vô thường.” Này Mālunḅyaputta, dầu cho có quan điểm: “Thế giới là thường còn”, hay dầu cho có quan điểm: “Thế giới là vô thường”, thời vẫn có sanh, có già, có chết, có sầu, bi, khổ, ưu, não mà Ta giảng dạy sự đoạn trừ ngay trong hiện tại. Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Thế giới là hữu biên.” Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Thế giới là vô biên.” Này Mālunḅyaputta, dầu cho có quan điểm: “Thế giới là hữu biên”, hay dầu cho có quan điểm: “Thế giới là vô biên”, thời vẫn có sanh, có già, có chết, có sầu, bi, khổ, ưu, não mà Ta giảng dạy sự đoạn trừ ngay trong hiện tại. Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Sinh mạng này và thân này là một.” Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Sinh mạng này và thân này là khác.” Này Mālunḅyaputta, dầu cho có quan điểm: “Sinh mạng này và thân này là một”, hay dầu cho có quan điểm: “Sinh mạng này và thân này là khác”, thời vẫn có sanh, có già, có chết, có sầu, bi, khổ, ưu, não mà Ta giảng dạy sự đoạn trừ ngay trong hiện tại. Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Như Lai có tồn tại sau khi chết.” Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Như Lai không có tồn tại sau khi chết.” Này Mālunḅyaputta, dầu cho có quan điểm: “Như Lai có tồn tại sau khi chết” hay dầu cho có quan điểm: “Như Lai không có tồn tại sau khi chết”, thời vẫn có sanh, có già, có chết, có sầu, bi, khổ, ưu, não mà Ta giảng dạy sự đoạn trừ ngay trong hiện tại. Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc vào quan điểm: “Như Lai có tồn tại và không tồn tại sau khi chết.” Này Mālunḅyaputta, đời sống Phạm hạnh không thể nói là tùy thuộc với quan điểm: “Như Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết.” Này Mālunḅyaputta, dầu cho có quan điểm: “Như Lai có tồn tại và không có tồn tại sau khi chết”, hay dầu cho

⁶ *Semhāra*: Một loại động vật, xem *PED*. Trong *MA*. III. 142, viết *makkata*.

có quan điểm: “Nhu Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết”, thời vẫn có sanh, có già, có chết, có sâu, bi, khổ, ưu, não mà Ta giảng dạy sự đoạn trừ ngay trong hiện tại.”

128. – Do vậy, này Māluṅkyaputta, hãy thọ trì là không trả lời những gì Ta không trả lời. Hãy thọ trì là có trả lời những gì Ta có trả lời. Và này Māluṅkyaputta, điều gì Ta không trả lời? “Thế giới là thường còn”, này Māluṅkyaputta, là điều Ta không trả lời. “Thế giới là vô thường” là điều Ta không trả lời. “Thế giới là hữu biên” là điều Ta không trả lời. “Thế giới là vô biên” là điều Ta không trả lời. “Sinh mạng này và thân này là một” là điều Ta không trả lời. “Sinh mạng này và thân này là khác” là điều Ta không trả lời. “Nhu Lai có tồn tại sau khi chết” là điều Ta không trả lời. “Nhu Lai không có tồn tại sau khi chết” là điều Ta không trả lời. “Nhu Lai có tồn tại và không tồn tại sau khi chết” là điều Ta không trả lời. “Nhu Lai không có tồn tại và không không tồn tại sau khi chết” là điều Ta không trả lời. Và này Māluṅkyaputta, vì sao điều ấy Ta không trả lời? Này Māluṅkyaputta, vì điều ấy không liên hệ đến mục đích, điều ấy không phải là căn bản Phạm hạnh, điều ấy không đưa đến yếm ly, ly tham, đoạn diệt, an tịnh, thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn, cho nên điều ấy Ta không trả lời. Và này Māluṅkyaputta, điều gì Ta trả lời? “Đây là khổ”, này Māluṅkyaputta, là điều Ta trả lời. “Đây là khổ tập” là điều Ta trả lời. “Đây là khổ diệt” là điều Ta trả lời. “Đây là con đường đưa đến khổ diệt” là điều Ta trả lời. Và này Māluṅkyaputta, vì sao điều ấy Ta trả lời? Này Māluṅkyaputta, vì điều ấy có liên hệ đến mục đích, điều ấy là căn bản Phạm hạnh, điều ấy đưa đến yếm ly, ly tham, đoạn diệt, an tịnh, thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn, vì vậy điều ấy Ta trả lời. Do vậy, này Māluṅkyaputta, hãy thọ trì là không trả lời những điều Ta không trả lời. Hãy thọ trì là trả lời những điều Ta có trả lời.

Thế Tôn thuyết giảng như vậy, Tôn giả Māluṅkyaputta hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy.

